

**ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΒΕΡΟΛΙΝΟ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ &
ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ**

Βερολίνο, 12 Απριλίου 2017

**ΘΕΜΑ: «Οι επιπτώσεις του BREXIT στις γερμανικές επιχειρήσεις – Έρευνα της Ένωσης
Γερμανικών Βιομηχανικών και Εμπορικών Επιμελητηρίων (DIHK)»**

Την 29^η Μαρτίου 2017, το Ηνωμένο Βασίλειο, καθ' υπαγόρευση του αποτελέσματος του Δημοψηφίσματος της 23^{ης} Ιουνίου 2016, προς έξοδο της χώρας από την Ευρωπαϊκή Ένωση, ενεργοποίησε το Άρθρο 50 της Συνθήκης ΕΕ, κοινοποιώντας τοιουτοτρόπως επισήμως πρόθεση αποχωρήσεως από την Ένωση.

Οι πρώτες επιπτώσεις του Brexit έχουν ήδη αρχίσει να γίνονται αισθητές, τόσο εντός της Μ. Βρετανίας, όσο και στις διμερείς εμπορικές σχέσεις της τελευταίας με τη Γερμανία. Η ανάπτυξη του ΑΕΠ του ΗΒ το 2016 σημείωσε επιβράδυνση και διαμορφώθηκε στο επίπεδο του 1,8%, έναντι 2,2% το 2015. Παράλληλα, οι γερμανικές εξαγωγές, το 2016, σημείωσαν σημαντική κάμψη 3,5%, με το μεγαλύτερο ποσοστό αυτής της μείωσης να καταγράφεται το 2^ο εξάμηνο του έτους, απότοκο προφανώς του αποτελέσματος του δημοψηφίσματος της 23^{ης} Ιουνίου 2016.

Το Ηνωμένο Βασίλειο, συγκαταλέγεται διαχρονικά μεταξύ των σημαντικότερων εμπορικών εταίρων της Γερμανίας. Το διμερές εμπόριο, το 2016, διαμορφώθηκε στο επίπεδο των 122,0 δις Ευρώ, κατατάσσοντας το ΗΒ στην 5^η θέση της σχετικής κατάταξης, ενώ απορρόφησε γερμανικά προϊόντα αξίας 86,0 δις Ευρώ, αποτελώντας την 3^η σημαντικότερη αγορά για τις γερμανικές επιχειρήσεις. Παράλληλα, 750.000 θέσεις εργασίας στη Γερμανία εξαρτώνται άμεσα από την ανάπτυξη του εμπορίου με το Ηνωμένο Βασίλειο.

Οι γερμανικές επενδύσεις στη γηραιά Αλβιόνα υπολογίζονται σε περίπου 121,0 δις Ευρώ περίπου, όπου 2.500 θυγατρικά υποκαταστήματα και παραγωγικές μονάδες εταιρειών γερμανικών συμφερόντων απασχολούν σχεδόν 400.000 εργαζομένους, ενώ αντιστρόφως, βρετανικές επιχειρήσεις λειτουργούν στη Γερμανία 1.200 υποκαταστήματα και παραγωγικές μονάδες, απασχολώντας 220.000 περίπου εργαζομένους.

Οι επιπτώσεις της εξόδου του Ηνωμένου Βασιλείου από την ΕΕ (Brexit) στις γερμανικές επιχειρήσεις και, κατ' επέκταση, στις διμερείς εμπορικές και επενδυτικές σχέσεις, κατεγράφησαν σε παγερμανική έρευνα, την οποία διενήργησε μεταξύ των επιχειρήσεων-μελών της η Ένωση Γερμανικών Βιομηχανικών και Εμπορικών Επιμελητηρίων (Deutsche Industrie und Handelskammertag-DIHK). Σε εν λόγω ηλεκτρονική δημοσκόπηση έλαβαν μέρος 2.200 επιχειρήσεις με διεθνή δραστηριότητα και έδρα τη Γερμανία. Εξ αυτών επιλέχθηκαν και αναλύονται κατωτέρω οι απαντήσεις 1.300 ή του 59% εκ των ανωτέρω επιχειρήσεων, οι οποίες συνδέονται ειδικά με το Ηνωμένο Βασίλειο, όσον αφορά την επιχειρηματική τους δραστηριότητα. Το 90% διακινεί προϊόντα στη βρετανική αγορά, το ¼ δραστηριοποιείται με θυγατρικές παραγωγικές μονάδες ή υποκαταστήματα πωλήσεων και το 22% χρησιμοποιεί το Ηνωμένο Βασίλειο ως πηγή εισαγωγών.

Η έρευνα ανέδειξε το γενικότερο κλίμα απαισιοδοξίας και ανασφάλειας που επικρατεί στη γερμανική επιχειρηματική κοινότητα, ως προς τις συνέπειες του BREXIT στην ανάπτυξη του διμερούς εμπορίου Γερμανίας-ΗΒ.

Σύμφωνα με τα σχετικά ευρήματα, το Brexit και οι συνακόλουθες επιπτώσεις, οι οποίες θα εκδηλωθούν στο πεδίο των τελωνειακών διαδικασιών, των δασμολογικών επιβαρύνσεων, της πρόσθετης γραφειοκρατίας και της ελεύθερης διακίνησης εργαζομένων, εκτιμάται από τις επιχειρήσεις ότι θα αποτελέσουν τροχοπέδη στις ροές αγαθών και υπηρεσιών μεταξύ των δύο οικονομιών, με συνέπεια τη συρρίκνωση των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων.

Στην πλειονότητά τους, οι επιχειρήσεις, οι οποίες συμμετείχαν στην έρευνα, προσαρμόζουν επί τα χείρω τις προοπτικές των μελλοντικών εμπορικών σχέσεων με βρετανικές εταιρείες. Μία στις δέκα γερμανικές επιχειρήσεις με επενδυτική δραστηριότητα στη χώρα σχεδιάζει ήδη, λόγω BREXIT, μετατόπιση των επενδυτικών δραστηριοτήτων. Το ήμισυ και πλέον ή 53% των επιχειρήσεων αυτών

σχεδιάζει τον επαναπατρισμό της δραστηριότητας στη Γερμανία, γεγονός, το οποίο ενδεχομένως να μετριάσει ως ένα βαθμό τις αρνητικές συνέπειες για τη γερμανική οικονομία. 39% των επιχειρήσεων προκρίνουν ως επιλογή τη μετατόπιση δραστηριότητας σε χώρες εκτός ΕΕ, μεταξύ αυτών και σε χώρες της Ανατολικής και Νότιας Ευρώπης, οι οποίες δεν είναι μεν μέλη της ΕΕ, αλλά προσφέρουν άλλα πλεονεκτήματα ως τόποι εγκατάστασης, όπως π.χ. χαμηλότερους μισθούς και ευνοϊκό εργασιακό κόστος.

Υπό το φως των εκτιμήσεων της επίκαιρης οικονομικής εξέλιξης στο Ηνωμένο Βασίλειο, οι γερμανικές επιχειρήσεις είναι λίαν συγκρατημένες, υπολογίζοντας ότι η έξοδος από την ΕΕ θα επιφέρει συμπίεση της συνολικής οικονομικής δραστηριότητας της χώρας. Η πορεία των διαπραγματεύσεων σχετικά με την έξοδο του Ηνωμένου Βασιλείου από την ΕΕ θα υπαγορεύσει, εντός του τρέχοντος έτους, τον ανασχεδιασμό των διεθνών επιχειρηματικών προγραμμάτων των γερμανικών επιχειρήσεων. Ο βαθμός ανασφάλειας αντικατοπτρίζεται στη σαφή μείωση των προοπτικών ανάπτυξης δραστηριοτήτων γερμανικών επιχειρήσεων, οι οποίες έχουν επιχειρηματικούς δεσμούς με το Ηνωμένο Βασίλειο.

Γενικά, η αποδυνάμωση της λίρας τείνει βραχυπρόθεσμα να εμποδίσει την αποεπένδυση και να ισοσταθμίσει, τουλάχιστον εν μέρει, την μείωση των επενδύσεων. Πλην τούτου η διατήρηση γερμανικών παραγωγικών μονάδων στο Ηνωμένο Βασίλειο θα παρακάμψει ενδεχομένως τον κίνδυνο εισαγωγής εμποδίων στο διμερές εμπόριο. Μακροπρόθεσμα ωστόσο, η μείωση της επιχειρηματικής δραστηριότητας και η αποχώρηση γερμανικών εταιρειών από το ΗΒ, προβάλλει ως εξαιρετικά πιθανή.

Οι εκτιμήσεις των γερμανικών εταιρειών, ως προς τις επιπτώσεις της εξόδου του Ηνωμένου Βασιλείου από την ΕΕ, ανεξαρτήτως μεγέθους των επιχειρηματικών μονάδων, δεν καταγράφουν διαφοροποιήσεις. Οι επιχειρήσεις με ετήσιο κύκλο εργασιών άνω των 10-50 εκ. Ευρώ εκτιμούν ιδιαίτερα αρνητικά τις προοπτικές των δραστηριοτήτων τους, ενώ πλέον απαισιόδοξες είναι οι επιχειρήσεις, οι οποίες εισάγουν προϊόντα από το Ηνωμένο Βασίλειο. Οι συγκεκριμένες εταιρείες ανησυχούν για τις αρνητικές επιπτώσεις της αλλαγής στην εφοδιαστική αλυσίδα και τις αυξημένες τελωνειακές διατυπώσεις, οι οποίες συνεπάγονται υψηλότερα κόστη. Ακολουθούν και σε μικρή απόσταση ως προς τον βαθμό απαισιοδοξίας οι εξαγωγείς, οι οποίοι θα επιβαρύνονται, πέραν των τελωνειακών διατυπώσεων και με έκδοση αδειών εξαγωγής συγκεκριμένων εμπορευμάτων.

Ως προς τις επικείμενες διαπραγματεύσεις για την έξοδο του Ηνωμένου Βασιλείου από την ΕΕ, οι συμμετέχουσες στην εν θέματι έρευνα γερμανικές επιχειρήσεις θέτουν τις εξής θεματικές προτεραιότητες:

1. Διατήρηση της ελεύθερης διακίνησης αγαθών και δη αποφυγή επιβολής τελωνειακών τελών, δασμών εισαγωγής και πρόσθετης τελωνειακής γραφειοκρατίας (88%).
2. Περιορισμό στο ελάχιστο δυνατό των τελωνειακών διατυπώσεων και της γραφειοκρατίας (83%).
3. Ελευθερία διακίνησης κεφαλαίων και εκτέλεσης πληρωμών (67%)
4. Ταχεία ολοκλήρωση των διαπραγματεύσεων και εφαρμογή του BREXIT (51%)
5. Ελευθερία κυκλοφορίας προσώπων (49%)
6. Εναρμόνιση νομοθετικού πλαισίου και προδιαγραφών (38%)
7. Ελεύθερη διακίνηση υπηρεσιών (35%)
8. Λοιπά (1%)

Εν κατακλείδι η έξοδος του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση θα επιφέρει, σύμφωνα με εκτιμήσεις των γερμανικών επιχειρήσεων, μεγάλη μείωση στον τομέα διακίνησης αγαθών και υπηρεσιών. Η έκταση την οποία θα λάβουν χώρα οι επιδράσεις αυτές, εξαρτάται καθοριστικά από τις διαπραγματεύσεις ΕΕ-Ηνωμένου Βασιλείου.

Η Βρετανική Κυβέρνηση, σταθμίζοντας τις αναμενόμενες αρνητικές επιπτώσεις στην εθνική οικονομία της χώρας, σχεδιάζει και επιδιώκει σύναψη Συμφωνίας Ελευθέρου Εμπορίου με την ΕΕ, η οποία θα διευκολύνει την πρόσβαση στην Ενιαία Αγορά της ΕΕ.

Η εμπειρία ωστόσο διδάσκει, ότι οι διαπραγματεύσεις, προς σύναψη Συμφωνίας Ελευθέρου Εμπορίου, διαρκούν κατά κανόνα πολλά έτη και ως εκ τούτου οι επιχειρήσεις, τόσο στο Ηνωμένο Βασίλειο, όσον και στη Γερμανία, αλλά και στην Ευρώπη θα παραμείνουν για μεγάλο χρονικό διάστημα σε αβεβαιότητα, ερειδομένης ταύτης στο εισέτι άγνωστο εν πολλοίς εφαρμοστέο θεσμικό πλαίσιο διασυνοριακής εμπορικής και επενδυτικής δραστηριότητας.